

Dr. sc. Amela Ćurković

GOSPODAR FILTERA – HERR DER STAUBFILTER
FILMSKA ADAPTACIJA KNJIŽEVNOG DJELA KAO STUDENTSKI PROJEKT

Sažetak

Ono što je započelo kao mali projekt pripreme kratke predstave s ciljem promicanja učenja i poučavanja njemačkog jezika u bosanskom obrazovnom sustavu završilo je kao prilično uspješan projekt adaptacije kratkometražnog filma koji je implementirala grupa od 14 studenata Odsjeka za njemački jezik i književnost na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Zenici. Tema filma tretira zagađenje vode, zraka i tla u Zenici, jednom od najzagađenijih gradova u Bosni i Hercegovini. Ovu ekološku temu studenti obrađuju u kratkom filmu u trajanju od 23 minute, za koji su sami napisali scenarij i koji predstavlja izvornu adaptaciju poznatog književnog djela po kojem je snimljen i film "Gospodar prstenova". Studenti su također glumili u filmu i snimali ga na njemačkom jeziku s bosanskim i hrvatskim titlom, a kasnije i sa engleskim prijevodom. U različitim projektnim fazama studenti su demonstrirali kreativan rad i stekli nova i inspirativna iskustva. Film je prvo predstavljen srednjoškolcima i studentima i bio je vrlo dobro primljen. Nakon toga, film je također predstavljen široj javnosti kao dio lokalne manifestacije – Sedmica njemačkog filma u Zenici. Cilj ovog rada nije samo prezentirati projekt studentskog filma u njegovom nastajanju, već i pokazati kako pedagoški aspekt projekta adaptacije djeluje u praksi.

Ključne riječi: *kratki film, adaptacija, studenti, sticanje iskustva, kreativni rad, mašta, scenarij*

Projektna ideja i motivacija studenata za projekt

Kada je grupi od 14 studenata¹ četvrte godine studija njemačkog jezika i književnosti u akademskoj 2015/16. godini predstavljen koncept projekta kao izvannastavna aktivnost, oni su pokazali snažnu motivaciju da učestvuju u projektu, svi zajedno kao grupa. Već sama ideja da

¹ Članovi grupe od 14 studenata četvrte godine studija njemačkog jezika i književnosti u akademskoj 2015/16 godini Filozofskog fakulteta Univerziteta u Zenici su: Karolina Grbavac, Ismar Vehabović, Ivan Arapović, Ajla Isić, Marija Buljeta, Josip Laštro, Belma Mehmedović, Armin Pezer, Andrea Čolić, Čerima Garanović, Željka Širić, Nela Knežević, Robert Ramljak i Dženita Škiljan.

se mogu baviti nečim izvan svojih uobičajenih zadataka na fakultetu smjesta je privukla njihovu pažnju i naišla na pozitivnu reakciju.

Studentski projekti nisu toliko brojni na Filozofskom fakultetu u Zenici, budući da se radi o relativno mladoj instituciji unutar Univerziteta u Zenici osnovanog kao neovisni javni univerzitet u poslijeratnoj Bosni i Hercegovini. Stoga je prijedlog da se napravi studentski projekt koji je studentima predstavila voditeljica projekta, autorica ovog članka i nastavnik na Odsjeku za njemački jezik i književnost, naišao na pozitivan odjek kod studenata od samog početka.

Osnovni projektni okvir inicijalno je predviđao da se napravi kratka predstava na njemačkom jeziku na temu zaštite okoliša. Jedan od ciljeva bio je promicanje učenja i poučavanja njemačkog jezika u školama, a drugi, podizanje svijesti o zagađenju i zaštiti okoliša među mlađim generacijama. Ekološka pitanja vrlo su važna za grad Zenicu i okolne općine, kao regiju² sa najviše industrije u BiH unazad više desetljeća. Zbog fabrike Željezare u Zenici ovaj grad je bio, i još uvijek jeste, jedan od najzagađenijih gradova u Evropi³. Privatna tvrtka Mittal Steel koja upravlja Željezaram u Zenici, odgovorna je za ugradnju industrijskih filtera za prašinu, koji bi znatno smanjili trenutnu emisiju prašine i otrovnih tvari, ali ne ispunjava svoju obvezu. Mnogi prosvjedi i žalbe građana, udruga za zaštitu okoliša i drugih zainteresiranih strana nisu pomogle da se promjeni stanje i zagađivača privoli na poštivanje standarda zaštite okoliša. Studentski projekt koji je predstavljen u ovom članku namjerava dati mali doprinos u podizanju glasa protiv teškog ekološkog stanja u Zenici i šire.

U manje od tjedan dana studenti su došli do ideje za adaptaciju „Gospodara prstenova“ u kratki film pod naslovom "Gospodar filtera"⁴. Filmska adaptacija je po njihovom mišljenju bila prikladnija od predstave, zbog mogućnosti prikazivanja različitih lokacija na koje se želi skrenuti pozornost i prenijeti poruka o zagađenju tla, vode i zraka u Zenici. Ideja je nastala na temelju nekoliko okolnosti koje su se poklopile istovremeno: Prvo, studenti su tokom studija svakodnevno promatrali Željezaru kroz prozore fakultetske učionice, budući da se tvornica nalazi u blizini zgrade Fakulteta. Drugo, tvornica Željezara je stara konstrukcija s visokim dimnjacima koji su ih pomalo podsjećali na Mordor⁵ otkako su vidjeli film "Gospodar

² Smještena u središnjem dijelu Bosne i Hercegovine.

³ Prije rata Radna organizacija Željezara Zenica je zapošljavala oko 25,000 radnika. Danas je ova tvornica pretvorena u privatnu kompaniju Arcelor Mittal koju je preuzeo strani investitor Mittal Steel, globalna tvrtka za proizvodnju čelika. Ova tvornica sada radi sa značajno smanjenim kapacitetima i sa oko 3000 zaposlenika. <http://zenica.arcelormittal.com/>.

⁴ Film „Gospodar filtera“ se u cjelosti može pogledati na sljedećim linkovima:

<https://www.youtube.com/watch?v=33KvZCeQ3tO&t=7s> sa engleskim titlom i

<https://www.youtube.com/watch?v=AnPAP12ljDQ> sa titlom na bosanskom i hrvatskom jeziku. Kratki trailer filma se može pogledati na sljedećem linku: <https://www.youtube.com/watch?v=UptjGYMf5Vc>.

⁵ „U J. R. R. Tolkienovom izmišljenom svijetu Međuzemlja, Mordor (izgovara se [ˈmɔrdɔr]; od Sindarin *Black Land* i Quenya *Land of Shadow*) je bila regija okupirana i kontrolirana od strane Saurona, na jugoistoku sjeverozapadno

prstenova". Treće, što nije potrebno posebno ni pominjati, svi su bili veliki ljubitelji knjige i filma "Gospodar prstenova". Sve se to na neki način poklopilo kada im je predložena projektna ideja za film i rezultiralo je sa "Gospodarom filtera" odnosno, kako su ga studenti izvorno nazvali na njemačkom, "Herr der Staubfilter"⁶.

Slika 1: Grupa od 14 studenata – Autori filma „Gospodar filtera“

Slika 2. Zajednička fotografija studenata sudionika u projektu i poster filma „Gospodar filtera“

Međuzemlje na istoku [Anduin](#), velika rijeka. [Orodruin](#), vulkan u Mordoru, bio je cilj Prstenove družine (a kasnije [Frodo Baggins](#) i [Sam Gamgee](#)) u poduhvatu da unište Jedan Prsten." <https://en.wikipedia.org/wiki/Mordor>.

„Sjenovito carstvo Mordora u Međuzemlju u ‘Gospodaru prstenova’ može biti neplodno pustošje, prožeto vatrom i pepelom i prašinom, i zasigurno je zrak koji udišete otrovni dim, ali je isto tako i fascinantno mjesto s iznenađujućom količinom povijesti, kulture i geografske raznolikosti.“ <https://screenrant.com/lord-of-the-rings-mordor-facts-trivia/>.

⁶ Naslov „Herr der Staubfilter“ je nastao pod utjecajem službenog naziva filma na njemačkom jeziku „Herr der Ringe“ za „Gospodar prstenova“, što je, logično, i u bukvalnom prijevodu i u sadržajnom smislu dalo naslov „Gospodar filtera“ u bosanskom i hrvatskom jeziku.

Nastajanje adaptacije

Rad na filmskoj adaptaciji zahtijevao je nekoliko pripremnih radnih faza: adaptaciju scenarija, obilazak lokacija za snimanje, gluma, prevođenje tekstova, produkciju filma i suradnju sa sponzorima i različitim stručnjacima tokom cijelog procesa. Studenti nisu imali prethodno iskustvo s ovom vrstom posla i bilo je jasno da su morali proći proces sticanja novih znanja i vještina kroz rad na projektu - 'learning by doing'. No, bilo je vidljivo da je spremnost za to bila na visokom nivou kod studenata, jer su uvijek uspjevali prevladati prepreke i pronaći rješenja za manje ili veće izazove, kako je rad na projektu odmicao.

Scenario

Proces pisanja scenarija teksta bio je najteži dio rada na filmskoj adaptaciji, pa su tako studenti u kreativnom procesu pisali nekoliko različitih verzija scenarija. Prvo, su morali ponovno gledati filmove "Gospodara prstenova" i čitati knjige kako bi pronašli dijelove koji bi se uklapali u njihov film. Bilo je potrebno više vremena da se selektiraju scene koje će se ugraditi u njihov scenario. Drugo, morali su preinačiti⁷ scenario više puta sve dok on nije prerastao u adaptirani tekst "Gospodara prstenova". Budući da je na projektu sudjelovalo 14 studenata, nisu nikada imali nedostatak ideja. Međutim, čak i nakon procesa brainstorminga i intenzivnih zajedničkih diskusija, neke dijelove preinačenog scenarija još uvijek je bilo teško do kraja oblikovati da bi se mogli uklopiti u ostatak adaptiranog teksta. Za ovaj dio posla je trebalo dosta vremena, truda, kreativnog razmišljanja i predanosti.

Glavni likovi adaptacije filma su vila, čudovište, stari hobit, tri mlada hobita i čarobnjak. Najvažniji motiv izvornog filma bio je Prsten, a hobiti su morali putovati kako bi Prsten donijeli u Mordor. U kratkoj adaptaciji Prsten je zamijenjen filterom koji je trebao biti instaliran u Željezari. To je putovanje koje će se pratiti u adaptaciji. Baš kao što je svijet spašen nakon što je uništen Prsten u originalnom filmu, tako je u studentskoj adaptaciji grad trebao biti spašen postavljanjem filtera za prašinu na željezarske dimnjake. Time je poruka zaštite okoliša utkana u scenarij.

Kratki opis scenarija: U prvoj sceni se vila obraća javnosti na temu zagađenja vode, zraka i tla u Zenici. Slike i videozapisi demonstirani i aktivista koji se bore za čisti grad prikazani su na raznim lokacijama na kojima su vidljivi tragovi zagađenja.

⁷ Raw, Laurence. „Pedagogies of Adaptation.“ *Adaptation. Theory, Criticism, Pedagogy (Adaptacija. Teorija, kritika, pedagogija)* Osijek, 23.-25. februar 2017., *Book of Abstracts (Knjiga sažetaka)*: „**Kreativni pristup**: Nastavnici često traže od učenika da uzmu izvorni tekst i preinače ga prema vlastitim težnjama i sklonostima. Ovo je osobito plodan pristup, jer učenici moraju donositi iste kreativne odluke kakve donose profesionalni scenaristi. (A. Č.)“ (str. 2)

Slika 3: Zeničko nebo bez zaštitnih filtera

Čudovište posjeduje filtere, ali ga ne koristi u ekološke svrhe. Nakon izvjesnog vremena dolazi do susreta između čudovišta i hobita. Organiziraju međusobno takmičenje u nekoliko igara, a pobjednik osvaja filtere. Trojica mladih hobita pobjeđuju u natjecanju i osvajaju filtere koje nose kući.

Slika 4: Tri mlada hobita i filter

Čarobnjak dolazi u njihovu kuću i kaže im da trebaju krenuti na dugo putovanje do Željezare u Zenici kako bi spasili grad od daljnjeg onečišćenja tako što će postaviti filtere u dimnjake tvornice. Ali prije odlaska na daleko putovanje hobiti su morali proći poseban tečaj odnosno poduku o tome šta znači zaštita okoliša, zbrinjavanje i recikliranje otpada. Tečaj je organizirala tvrtka ALBA Zenica⁸ koja je odgovorna za zbrinjavanje otpada u gradu Zenici. Nakon odslušanog tečaja i uspješno položenog ispita hobiti su dobili diplome, što im omogućava da se konačno upute u avanturu spašavanja grada postavljanjem filtera. Nakon što stignu do Željezare i uspješno instaliraju filtere, sunce obasjava grad Zenicu s plavim nebom, čistom rijekom i zelenom prirodom⁹.

⁸ Joint venture od 1999. godine u obliku "javno-privatnog partnerstva" između ALBA Zenice (kćerke njemačkog stranog investitora ALBA Berlin), Općine Zenica i Javnog komunalnog poduzeća Zenica.

⁹ Prerađeni scenarij je osvojio treće mjesto na svjetskom online natjecanju alumni članova njemačke udruge DAAD Alumni u sklopu projekta "#MissionResponsible" u junu 2015. Vidi članak "Studenten Gegen Luftverschmutzung" ("Studenti protiv

Slike 5 i 6: Zenica je zelena nakon instaliranja filtera za prašinu

Iako je film trebao prenijeti ozbiljnu poruku o zaštiti okoliša, studenti su ju htjeli predstaviti sa ironijom i humorom što bi, prema njihovom mišljenju, privuklo veću pažnju učenicima po školama kao ciljnoj publici. Smatrali su da bi pojedini likovi trebali biti smiješni i da ih treba prikazati u komičnim situacijama, čime bi se lakše privukla pozornost učenika na ozbiljnu problematiku zaštite okoliša. Komične efekte su uspjeli postići, između ostalog, i tako da hobiti i drugi likovi govore kolokvijalnim umjesto književnim jezikom; zatim i time da se u pozadini nekih scena čuje smiješna muzika. Nadalje, čarobnjak se pojavljuje u pompoznom kostimu hip-hop stila s debelim zlatnim lancima oko vrata poput rap zvijezde i sl.

Nakon završetka pisanja scenarija došao je red na studente koji su bili i glumci u filmu da savladaju tešku i izazovnu zadaću kreiranja autentičnih i smiješnih likova koji će istovremeno prenijeti pravu poruku publici.

Kostimi i gluma

Glumiti u filmu je bilo sasvim novo iskustvo za studente. Njihova prva pomisao o glumi je bila da je to lako i uglavnom zabavno. Međutim, pokazalo se da je gluma prilično težak posao. Prvi veliki problem s kojim su se suočili bili su kostimi. Morali su odabrati kostime koji bi odgovarali pojedinim likovima, a u kojima su se ujedno osjećali ugodno za rad na setu. Šminka je također bila dio kostima. Nije bio problem našminkati se, ali je izazov bio staviti potpuno istu šminku svaki put kad bi u različitim vremenskim odmacima snimali pojedine scene. Kako bi prevladali taj problem, koristili su kamere mobitela da fotografiraju sami sebe kao glumce, a zatim bi gledajući fotografije kopirali iste kostime i isti make-up za svako sljedeće snimanje.

Naredni izazov bila je sama gluma. Prvo, morali su naučiti tekst. Drugo, prošli su brzi tečaj glume kod profesionalne glumice Ermine Kurevije, koja je ujedno i kolegica studentica

onečišćenja zraka" A. Č.) na linku: <https://www.alumniportal-deutschland.org/nachhaltigkeit/soziales/mitmachaktion-missionresponsible/>.

sa drugog Odsjeka za kulturalne studije na Fakultetu. Ono što su studenti naučili kao osnove glume bilo je da svaki glumac ili glumica ima nešto posebno, nešto svojstveno sebi, tako da se nešto od te osobnosti prenese na lik koji on ili ona glumi i da samo on ili ona zna kako to da učini. To bi moglo biti bilo što, neka improvizacija, neka gesta, način izgovora ili čak izgled. Studenti-glumci trudili su se implementirati ove tek stečene glumačke sposobnosti u svoje filmske uloge i, kako se ispostavilo, bili su vrlo uspješni u tome.

Malo je neobično, ali je potrebno istaći da se i kontrola ili suzbijanjem iznenadnih napada smijeha pokazala kao izvjesna poteškoća. Studentima je bilo teško objasniti zašto se to dešavalo, ali je bilo trenutaka tokom snimanja, kada se studenti-glumci nisu mogli suspregnuti od smijeha, čak i kod ozbiljnih scena. Zato su neke scene morali ponavljati više puta dok nisu bile kako treba.

Najzahtjevniji dio glumačkog iskustva za neke studente su bile scene u kojima nije bilo nikakvih dijaloga, nije bilo teksta koji se trebao izgovoriti, već su umjesto toga morali glumiti govorom tijela i izrazima lica, što se pokazalo izuzetno teško: prenijeti izraz lica, govor tijela i geste u film i to na način da budu uvjerljivi za publiku.

Snimanje i produkcija

Sljedeći skup zadataka koji su se odnosili na snimanje i produkciju filma uključio je i niz izazova s kojima su se studenti prvi put susreli. Samo snimanje je trajalo oko mjesec dana, ali cijeli proces ovog dijela projekta je trajao oko šest mjeseci, jer je bilo mnogo detalja koje je trebalo uklopiti, kao što su različiti vremenski uvjeti, pronalaženje i odabir odgovarajućih kadrova za snimanje s odgovarajućom pozadinom, poput pocrnjelog neba od dimnih industrijskih dimnjaka itd.

Srećom, među studentima u grupi se našao i tehnički stručnjak koji je bio zadužen za snimanje i produkciju. U ovoj je fazi bilo mnogo novina koje je trebalo svladati, kao npr. kvalitet scene, kvalitet zvuka, uređivanje i produkcija zvuka, montaža slike, prevođenje i montaža titlova u tačnim vremenskim razmacima i mnogi drugi tehnički detalji vezani za produkciju filma.

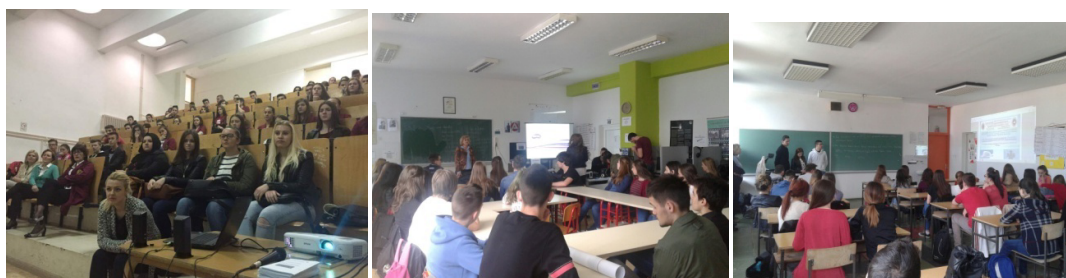
Sponzori

Pored podrške Univerziteta u Zenici, projekt je podržala i firma ALBA Zenica koja je osnovana 1999. i čija je djelatnost komunalno zbrinjavanje otpada u Zenici. Tvrtka također radi na tehnologijama i uslugama recikliranja, od licenciranja i savjetodavnih usluga do recikliranja, upravljanja otpadom i prodaje sirovina. Tako oni, uz osnovnu djelatnost zbrinjavanja otpada,

pridonose zaštiti okoliša, vode, zraka i tla. Voditeljica projekta i studenti iz projektnog tima obratili su se stoga ALBA-i Zenica sa zamolbom da podrže projekt. Nije trebalo mnogo uvjeravanja da uprava ALBA-e prepozna kvalitetu studentskog projekta adaptacije i, shodno tome, odluči podržati njihove napore. ALBA Zenica nije samo pružila materijalnu potporu, nego je ponudila i neprocjenjive stručne savjete o pitanjima zaštite okoliša tijekom pisanja scenarija. Ključnu ulogu u ovoj vrsti podrške je odigrao menadžer za kvalitet poduzeća ALBA Zenica Džafer Dautbegović koji je i u filmu odigrao ulogu ekološkog stručnjaka.

Prezentacija filma

Snimanje filma bilo je tek prvi dio provedbe projekta koji je trajao od aprila 2015. do marta 2016. Predstavljanje filma ciljnoj publici, tj. učenicima srednjih škola i široj javnosti bila je druga faza provedbe projekta, koja se odvijala u aprilu 2016. Zahvaljujući sponzorima projekta, a nakon prethodno pribavljenog odobrenja za posjete školama od strane Pedagoškog zavoda u Zenici, bilo je moguće prezentirati film učenicima srednjih škola u osam općina: Zenica, Žepče, Zavidovići, Maglaj, Busovača, Tešanj, Kakanj i Visoko. Film je bio jako dobro primljen što svjedoči činjenica da se studentska adaptacija "Gospodar filtera" jako dopala kako učenicima u svim školama tako i profesorima njemačkog jezika, ravnateljima i pedagozima pojedinih škola. Projektnom timu su postavljana brojna pitanja koja su se odnosila na scenario filma, glumu ili na druge faze projekta, komične scene su bile popraćene smijehom publike.

Slike 7, 8 i 9: Prezentacija filma u Tešnju, Zenici i Kakanju

Prije svake projekcije filma, projektni tim bi prvo predstavio film kroz kraći opis cijelog projekta, ali bi govorio i o pozitivnim iskustvima stečenim učešćem u projektu adaptacije. Studenti su, između ostalog, govorili o timskom radu, poteškoćama i preprekama koje su se pojavljivale u toku implementacije projekta, rješavanju problema, kreativnom radu, brainstormingu, novim zadacima i novim iskustvima, novim saznanjima i vještinama, čitanju literature, kreativnom pisanju, prerađivanju i preinaci originalnog teksta, prevođenju, pjevanju,

plesanju, recitiranju, improvizaciji, smijehu, međusobnom pomaganju i ostalim sličnim iskustvima.

Film je također predstavljen na Univerzitetu u Zenici na Danu otvorenih vrata u maju 2016., a široj javnosti je film predstavljen u okviru manifestacije "Sedmica njemačkog filma 2016." u decembru 2016. u Zenici u organizaciji Goethe Instituta BiH, Gradskog muzeja Zenica i Odsjeka za germanistiku Filozofskog fakulteta u Zenici.

Slika 10: Poster za film „Gospodar filtera“ na Sedmici njemačkog filma 2016.“ u Zenici

Zaključak

Studijski projekt prezentiran u ovom članku započeo je kao mali projekt koji je inicijalno bio planiran kao predstava, ali je završio kao prilično uspješna filmska adaptacija. Rad na projektu je trajao više od godinu dana, od aprila 2015. do decembra 2016. Projekt je implementiran kao vannastavna aktivnost, no studenti četvrte godine studija koji su sudjelovali u projektu su bili nagrađeni za svoj trud kroz završnu evaluaciju nekih od obaveznih književnih i jezičnih predmeta redovnog studija. Međutim, iskustvo koje je projektni tim stekao nakon implementacije projekta, pokazalo je, s jedne strane, da ovakve adaptacije kao studentski projekti, zahtijevaju dosta vremena, ozbiljan rad, kreativnost, različite vještine i znanja¹⁰. S druge strane, ovakvi projekti mogu biti "neka oslobađuća snaga, prilika za eksperimentiranje i korištenje iskustava za osobni i emocionalni razvoj".¹¹ Ta iskustva vode nas do zaključka da postoji velika pedagoška korist u takvim projektima gdje studenti rade samostalno, razvijaju vještine, nauče surađivati, pišu svoje tekstove i prerađuju ih na mnogo različitih načina, ne samo

¹⁰ Elliott, Kamilla. „The Adaptation as Critic: Creative Critical Modes of Assessment in Adaptation Pedagogy.“ Konferenciji o adaptaciji: *Adaptation. Theory, Criticism, Pedagogy* u Osijeku, 23.-25. februar 2017., *Book of Abstracts (Knjiga sažetaka A.Č.)*: „Dok studenti stvaraju adaptacije, donoseći umjetnost, glazbu, ples, kazalište, digitalne i društvene medije na jedno mjesto kao dio adaptacije, oni pri tome generiraju nove ideje i nove i drugačije poglede na stvarnost, koje studenti prezentiraju u kritičkim esejima ili kroz dijalog s prethodnim kritičkim osvrtom, što je često najkvalitetniji pismeni rad koji napišu u cijeloj svojoj sveučilišnoj karijeri. (A.Č.)“ (p. 2)

¹¹ Citat iz prezentacije „Pedagogy of Adaptation (‘Pedagogija adaptacije’ A.Č.) od prof. Laurencea Rawa na Konferenciji o adaptaciji: *Adaptation. Theory, Criticism, Pedagogy* u Osijeku, 23.-25. februar 2017.

za radnim stolom, već i kroz druge oblike izražavanja, kao što su gluma, recitiranje, pjevanje, plesanje, lobiranje, pregovaranje, predstavljanje itd. To je proces koji osnažuje svakog od sudionika i posao koji zaslužuje da bude nagrađen. Iz svega izvlačimo pouku i dajemo sugestiju da bi se ovakvi projekti trebali potpuno integrirati u studijske nastavne planove i programe kako na Odsjeku za germanistiku tako i na drugim odsjecima Filozofskog fakulteta u Zenici, umjesto da ih se i dalje tretira kao vannastavna aktivnost.

LORD OF THE FILTERS – HERR DER STAUBFILTER **ADAPTATION AS A STUDENT PROJECT**

Abstract

What started as a small project of making a short play with the aim to promote learning and teaching German language in the Bosnian education system ended up as a quite successful short film adaptation project implemented by a group of 14 students of the German Department at the Faculty of Philosophy at the University of Zenica. The topic of the film is water, air and soil pollution in Zenica, one of the most polluted cities in Bosnia and Herzegovina. This ecological topic is told by the students who wrote the script for a short film in duration of 23 minutes as their original adaptation of the famous movie “Lord of the Rings”. The students also acted in the film and recorded it in German with Bosnian and Croatian subtitle, and later on also with the English subtitle. Throughout different project phases the students demonstrated creative work and gathered new and empowering experiences. The film was initially presented to the secondary school pupils and university students and it was very well received. Afterwards the film was also presented to the wider public as a part of a local film event – German Film Week in Zenica. The aim of this paper is not only to present a student film project in its making, but also to demonstrate how pedagogy of adaptation works in practice.

Keywords: *short film, adaptation, students, learning experience, creative work, imagination, script*